

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Λεωφ. Κηφισίας 37-39,
151 23, Μαρούσι
Τηλέφωνο: 213 1510 996
Email: koinel@civilprotection.gr

Μαρούσι, 5 Μαΐου 2026
Αριθ. Πρωτ.: ΥΠ 1392

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων/
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου/
Τμήμα Ερωτήσεων και Α.Κ.Ε.

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε μέσο κοινοβουλευτικού ελέγχου».

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθ. 4411/ 06.04.2026 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου, σας γνωρίζεται ότι, δυνάμει διατάξεων του ν. 4797/2021 (Α' 66), σε επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών μετά από θεομηνία. Ως θεομηνίες ορίζονται αποκλειστικά τα εξής φαινόμενα: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστείων, πυρκαγιές δασών, καθώς και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.

Η επιχορήγηση δύναται να καλύπτει μέρος των υλικών ζημιών που προκλήθηκαν από θεομηνία σε στοιχεία ενεργητικού, όπως εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του εγγείου κεφαλαίου, και αποθηκευμένα προϊόντα, τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα. Ειδικότερα, σε επιχειρήσεις και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών μετά από θεομηνία, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η επιχορήγηση του ν. 4797/2021 εφαρμόζεται και σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα, ενώ δεν καλύπτει ζημιές, οι οποίες καλύπτονται από τους Κανονισμούς του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) για την ασφάλιση της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου, από τον εκάστοτε Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (Κ.Ο.Ε.) ή από λοιπά καθεστώτα ενίσχυσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και ζημιές σε φυτική παραγωγή ή φυτικό κεφάλαιο, εκτός αν εκδοθεί σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση που να επιτρέπει την κάλυψη των ζημιών του Κανονισμού Κ.Ο.Ε. από το πλαίσιο της κρατικής αρωγής.

Όσον αφορά αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 12Γ του ν. 4797/2021, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 5116/2024 (Α' 100),

τα ανωτέρω δύναται να εφαρμοστούν αναλογικά, μόνο κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής, έπειτα από αίτημα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης.

Επισημαίνεται ότι η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα (παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4797/2021).

Αναφορικά, δε, με την πραγματοποίηση αυτοψιών και την καταγραφή των ζημιών σε πληγείσες επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4797/2021 και το άρθρο 1 της υπ' αρ. 74617ΕΞ2021/23.06.2021 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2670), «η εκτίμηση και η καταγραφή των ζημιών σε επιχειρήσεις που επλήγησαν από θεομηνίες της περ. α του άρθρου 3 του ν. 4797/2021 γίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές κρατικής αρωγής που συστήνονται κατά περίπτωση με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη».

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για την έκδοση υπουργικής απόφασης για την παροχή επιχορήγησης και προκαταβολής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι:

α) η καταγραφή ζημιών των εν λόγω επιχειρήσεων από τις επιτροπές κρατικής αρωγής που ορίζονται από την αρμόδια Περιφέρεια και η αποστολή της συγκεντρωτικής κατάστασης των επιχειρήσεων και των ζημιών στη Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού.

β) Η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης οριοθέτησης με επισπεύδουσα υπηρεσία τη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), με την οποία οριοθετούνται οι πληγείσες περιοχές από θεομηνία ή, στην περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής και οι περιοχές δεν δύνανται να οριοθετηθούν ως άνω, η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης οριοθέτησης κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13, σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4797/2021 καθώς και αιτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στη βάση των ανωτέρω, σας γνωρίζεται ότι, έως σήμερα, δεν έχει εκδοθεί κοινή υπουργική απόφαση οριοθέτησης των περιοχών που αναφέρονται στην Ερώτηση, για θεομηνία.

Περαιτέρω, η Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), δυνάμει διατάξεων των ν. 867/1979 (Α' 24), 1190/ 1981 (Α' 203), καθώς και του π.δ. 77/ 2023 (Α' 130), έχει αρμοδιότητα για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτήρια μετά από φυσική καταστροφή συμπεριλαμβανομένης της πλημμύρας, στις περιπτώσεις που οι περιοχές που επλήγησαν έχουν ενταχθεί με κοινή υπουργική απόφαση σε πρόγραμμα αποκατάστασης ζημιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Η αρμόδια Υπηρεσία για την έκδοση της απόφασης αυτής είναι η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε.) και τα μέτρα αποκατάστασης λαμβάνονται

εφόσον οι καταστροφές που προκαλούνται έχουν χαρακτήρα φυσικής καταστροφής και πλήττουν ευρύτερες περιοχές και όχι μεμονωμένες οικοδομές.

Για την πλημμύρα της 1ης Απριλίου 2026 που εκδηλώθηκε σε περιοχές των Δήμων Μαραθώνος και Ραφήνας-Πικερμίου της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, και προκλήθηκαν ζημιές σε κτήρια, τονίζεται ότι η Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. -για την υποβολή των Δήμων- άμεσα απέστειλε κλιμάκια μηχανικών για να συνδράμουν στη διενέργεια των αυτοψιών. Κατόπιν υποδείξεως από τους Δήμους, έχουν διενεργηθεί αυτοψίες συνολικά σε 108 κτήρια, εκ των οποίων 105 κτήρια χαρακτηρίστηκαν ως “Κατάλληλα για Χρήση” «ΠΡΑΣΙΝΑ», 2 κτήρια χαρακτηρίστηκαν ως “Προσωρινά Ακατάλληλα για Χρήση” «ΚΙΤΡΙΝΑ» και 1 κτήριο χαρακτηρίστηκε ως “Επικίνδυνο για χρήση” «ΚΟΚΚΙΝΟ».

Η Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε., ως αρμόδια Υπηρεσία, εξετάζει την αναγκαιότητα έκδοσης σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης για την οριοθέτηση των πληγείσων περιοχών.

Επίσης, η Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. ενημέρωσε εγγράφως για τη διαδικασία χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης προς τους πληγέντες βάσει της υπ’ αρ. 33862/06.05.2019 κοινής υπουργικής απόφασης (Β’ 1699). Μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί στη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Αιγαίου και Κρήτης (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Α.Κ.), η οποία είναι η αρμόδια Υπηρεσία, σχετικό αίτημα επιχορήγησης από τους πληγέντες Δήμους.

Περαιτέρω, σας γνωρίζεται ότι στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει εκδώσει -και είναι σε ισχύ- το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/ Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», το οποίο διαβίβασε με το υπ’ αρ. Α2033/18.10.2022 (ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-550) έγγραφό της σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σκοπός του ανωτέρω σχεδίου είναι η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, αφενός μεν για την υλοποίηση προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/ βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αφετέρου, δε, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους, δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γ.Γ.Π.Π. εξέδωσε το υπ’ αρ. 6511/01.09.2020 έγγραφο με θέμα «Έκδοση Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους της χώρας», προς διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου των Δήμων στη σύνταξη των αντίστοιχων τοπικών σχεδίων και το υπ’ αρ. Α5519/22.11.2024 (ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90) έγγραφο με θέμα «Αρμοδιότητες φορέων σε έργα και μέτρα πρόληψης για την αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις Δήμων και Περιφερειών», προς διευκόλυνση των δράσεων πολιτικής προστασίας Δήμων και Περιφερειών

για ζητήματα αφορώντα στον καθαρισμό και την αστυνόμευση των υδατορεμάτων, καθώς και τη διευκρίνιση ζητημάτων σχετικά με τη συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων και την αποκατάσταση ζημιών σε υποδομές (αντιπλημμυρικά έργα, κ.λπ.).

Επίσης, προς τον σκοπό της προστασίας της ζωής και της υγείας των πολιτών από περιοχές που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλούνται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή λόγω πλημμυρικών φαινομένων, η Γ.Γ.Π.Π. εξέδωσε το υπ' αρ. Α4916/19.11.2025 έγγραφο (ΑΔΑ: ΨΟΥ946ΝΠΙΘ-Φ74) με θέμα «Κατευθυντήριες οδηγίες για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών για λόγους προστασίας από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας πλημμυρών και οδηγίες για την σύνταξη ειδικών σχεδίων στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 23 παρ. 4 του Ν. 4662/2020».

Παράλληλα, τίθεται υπόψη σας ότι δυνάμει της υπ' αρ. Α1460/20.04.2026 (ΑΔΑ: ΡΨΝ246ΝΠΙΘ-ΟΛ7) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, αποφασίστηκε η παράταση κήρυξης σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ωρωπού της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, καθώς εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι κήρυξης και το έργο της διαχείρισης των συνεπειών (πλημμύρες, κατολισθήσεις, κλπ.) που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (έντονες βροχοπτώσεις, θυελλώδεις άνεμοι) που εκδηλώθηκαν στις 21 Ιανουαρίου 2026 και την 1η Απριλίου 2026 στην ανωτέρω περιοχή, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η εν λόγω παράταση κήρυξης ισχύει από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης Απόφασης και για έξι (6) μήνες, ήτοι έως και 21 Οκτωβρίου 2026.

Επίσης, δυνάμει της υπ' αρ. Α1254/15.04.2026 (ΑΔΑ: 6ΥΛΡ46ΝΠΙΘ-ΜΩΥ) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, αποφασίστηκε η παράταση κήρυξης σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Μαραθώνος της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, καθώς εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι κήρυξης και το έργο της διαχείρισης των συνεπειών (πλημμύρες, κατολισθήσεις) που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, θυελλώδεις άνεμοι), τα οποία εκδηλώθηκαν στις 21 Ιανουαρίου 2026 και την 1η και 2α Απριλίου 2026 στην ανωτέρω περιοχή, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η εν λόγω παράταση κήρυξης ισχύει από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης Απόφασης και για έξι (6) μήνες, ήτοι έως και 21 Οκτωβρίου 2026.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι στο Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» περιλαμβάνεται η Δράση 10 του άξονα 2 με τίτλο «Υποστηρικτικές ενέργειες για την εναρμόνιση με την Κοινοτική Νομοθεσία (Master Plan Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας)». Ο εκτιμώμενος συνολικός προϋπολογισμός της Δράσης ανέρχεται σε 22.000.000€ και θα χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του Προγράμματος «Πολιτική Προστασία» 2021-2027. Έχει εκδοθεί σχετική πρόσκληση υποβολής πρότασης με Α.Π.: 14346ΕΞ2026/27.01.2026 (ΑΔΑ: 9661Η-ΜΡ8) από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης με ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προτάσεων στις 16.11.2026 και αναμένεται η υποβολή Τεχνικού Δελτίου Πράξης από το Τ.Ε.Ε.. Το Τ.Ε.Ε. είναι Φορέας Υλοποίησης της Δράσης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 73345/21.11.2025 απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

(Τ.Ε.Ε.) καθυκόντων υλοποίησης και διαχείρισης δράσης του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ».» (Β' 6365).

Αντικείμενο της Δράσης αποτελεί η σύνταξη των Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan) Έργων, τα οποία περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, στο πλαίσιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Ένα από τα Μέτρα Προστασίας (προς εξυπηρέτηση του Στόχου για μείωση της πιθανότητας πλημμύρας) είναι η Σύνταξη Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας.

Τα Master Plans ενδεικτικά περιλαμβάνουν την καταγραφή και την οργάνωση της υπάρχουσας πληροφορίας, την αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης, την πρόταση διαχείρισης και αντιμετώπισης πλημμυρικού κινδύνου, την ιεράρχηση των δράσεων και μελετών κατασκευής έργων με βάση τεχνικά, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια. Επίσης, ενδεικτικά προβλέπεται διαβούλευση για τις επόμενες δράσεις και έργα, προτάσεις για το καθεστώς λειτουργίας και διαχείρισης των έργων, γενικό πρόγραμμα περιοδικής επιθεώρησης και συντήρησης των έργων και ρεμάτων, αξιολόγηση και προτάσεις ως προς τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και προτάσεις για χρηματοδότηση νέων έργων και συντήρησης των υφιστάμενων. Η εκπόνηση των συγκεκριμένων Master Plans είναι αναγκαία για τη βέλτιστη διαχείριση του πλημμυρικού κινδύνου ανά λεκάνη απορροής.

Όσον αφορά στα ζητήματα που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και προκειμένου να δοθεί μια σαφής και ολοκληρωμένη απάντηση επί των τεθέντων ερωτημάτων, αρμόδια να σας ενημερώσουν είναι τα συνεργεζόμενα Υπουργεία.

-Ο-

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ευάγγελος Τουρνάς